UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Primvm Codicis Praelectiones / Annotarunt, Alexander Imol. Celsus, Barbatias, Philippus Decius. Matthævs Antonianvs Recensvi

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

[Proemium.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-96035

Visual Library

IN NOMINE DOMINI noſtri Ieſu Chriſti, Codicis domini Iuſtiniani, &c.

1 ¶ Nomen Dei eſt inuocandum in quolibet actu ſolenni.
2 Iuſtinianus imperator quare ſic dictus ſit.
3 Mutare nomen an alicui ſit licitum.
4 Notarius an poſſit mutare ſignum conſuetum.
5 Imperator quare dicitur ſacratiſſimus.
6 Perpetuum, quot modis dicitur.
7 Imperator quare dicatur Auguſtus.
8 Donatio facta a Conſtantino Imperatore Silueſtro pape, an teneat.
9 Priuilegium conceſſum alicui ab imperatore, vt poſſit legitimare, an talis poſſit legitimare in terris eccleſie.
10 Prelectionis verbum, quid ſignificet.

¶ Proemium.

Oportet preuenire Solem ad benedictionem tuam: ⁊ ad ortum lucis te adorare. Ingrati enim ſpes, tanquã hybernalis glacies tabeſcet, ⁊ diſperiet tanquã aqua ſuperuacua. legit̃ Sapiẽtie. xvj. c. que verba attendẽs ſacratiſſimus princeps Iuſtinianus, generis humani director, in preſenti rubrica ſine intitulatiõe tria facit. Quia primo ponit diuini noĩs inuocationẽ, per quã Deũ veneratur. ¶ Secũdo ponit propriã ⁊ appellatiuã deſcriptionẽ per quam preſens opus denominat̃. ¶ Tertio ſubdit intitulationẽ, per quã p̃ſens opus premialiter ĩchoatur. ¶ Secũda ibi, Codicis dñi ⁊c. ¶ Tertia ibi, repetite prelectionis.
1 vſq; in finẽ rubrice. ¶ † Et ex iſta tripartita diuiſione primo notandũ eſt, ꝙ nomẽ Dei ẽ inuocãdũ in quolibet actu ſolẽni. cõcor. j. de offi. p̃fe. preto. aphri. l. in nomine domini. ⁊ in authen. de armis. in prin. ⁊ in aut. de q̃ſtore. in prin. col. vj. Et eſt ratio: qꝛ oẽ cauſatũ principium debet referri ad principiũ, qđ eſt ipſius cã, ⁊ maxime ad principiũ, qđ eſt prima
a cauſa cauſarũ, ſicut eſt Deus, vt hic. ⁊ ideo omnia inſtrumẽta [a] incipiũt In nomine dñi. Et Paulus apoſtolus excõicãs Corinthiũ, incipit in ſua ſentẽtia, in noĩe domini. ⁊ fuit Apoſtolus primus, q in prolatione ſentẽtie nomẽ dñi inuocauit, vt legitur in decre. xxiij. diſtinct. c. in noĩe domini. ¶ Et eſt arg. ꝙ nõ valeat aliter inſtrumẽtũ, ſi nõ eſt ibi in no-
b mine dñi, quaſi deficiat principiũ inſtr̃i. Sed tñ veritas eſt in [b] ꝯtrariũ: quia nulla lege hoc cauet̃, vt pꝫ in aut. vt preponat̃ nomẽ Imperatoris. ⁊. j. de tabula. l. gñali. lib. x. vbi ponunt̃ ſubſtãtialia inſtrumẽtorũ. ⁊ hec non cõnumerantur inter ſubſtãtialia: ſicut dicũt quidã de ſigno crucis in inuẽtario, qđ eſt de leui ſolẽnitate, nõ de ſubſtãtiali: vt. l. fi. §. ſin autẽ dubius. j. de iure deliberã. Non obſtat ꝙ ponat̃ indictio, annus, menſis, dies, nomẽ pape, vel Imperatoris, aut alterius principis: qꝛ oĩa iſta ſignificant tẽpus, qđ eſt neceſſaria cõcomitãtia actus, qui gerit̃ ſicut eſt locus: vt in. c. abbate. de re iud. li. vj. Sed iſta verba, in nomine dñi, nõ ſignificãt tẽpus, nec ſunt neceſſaria cõcomitantia actus, qui gerit̃: ⁊ hoc circa primã gloſ. ¶ Venio ad ſecundam. liber iſte intitulat̃ Iuſtiniani.
2 ¶ † Quero quare dicit̃ Iuſtinian. reſpõdet gl. qꝛ fuit filius Iuſtini, vt inſtit. de dona. §. eſt ⁊ aliud. ſed iſta ratio eſt perſuaſiua, nõ autem ratio proprie p̃ſumpta nomine rõnis: qꝛ illa eſt proprie ratio q̃ neceſſario, vel probabiliter infert: vt no. ff. de legib. l. nõ oĩm. ⁊. ff. de offi. pcu. ceſaris. l. fi. Sed iſta nullo mõ infert. Nã ſepe videmus propriũ nomẽ filij diſcrepare a proprio noĩe patris: ⁊ etiã patris a nomine filij, vt legit̃ ⁊ no. in. l. fin. ff. ad mu. Et ideo conſiderandũ eſt, ꝙ aut querit̃ de ſpecie, ⁊ eſt bona ratio producẽs ſic denominata, ergo ⁊ productũ. verbi gratia. generãs eſt homo, ergo genitus eſt hõ: vt. ff. de leg. j. l. ſi quis in fundi vocabulo. Aut querit̃ de nomine indiuidui: tũc iſta nõ eſt bona ratio: qꝛ noĩa pro libito variant̃ in primitiua nominis impoſitione, vt. j. de inge. ma. l. ad recognoſcẽdos. Ad queſtionẽ ergo quare dicit̃ Iuſtinianus, reſpõdeo: quia ita placuit imponẽti ſibi nomẽ a principio, ⁊ hoc eſt pertinacibus relinquendũ: vt no. glo. ff. ſol. matri. in rub. ⁊ in. l. ij. ad fi. j. de cõſtit. pecu.
3 ¶ † Iuxta hoc querit hec do. Iacob. vtrũ liceat alicui mutare ſibi no-
c men [c], ⁊ reſpõdet: aut eſt ſeruus, ⁊ non poteſt ſibi nomẽ mutare: qꝛ ingereret domino difficultatẽ probationis, nã ex diuerſitate nominũ preſumitur diuerſitas corporũ, niſi probet̃ ꝙ ſit idem corpus, ⁊ hoc probatur. ff. ad. l. cornel. de fal. l. falſi. ſecundũ vnã lec. Aut eſt liber: ⁊ tunc, aut vult generaliter ſibi nomẽ mutare ſine alicuius fraude, ⁊ poteſt. d. l. ad recognoſcẽdos. aut in ſpẽ, puta in vno cõtractu vocat ſe vno nomine, in altero diuerſo nomine: ⁊ tũc non poteſt, vt. dic. l. falſi. ſecundũ aliam
4 lect. ¶ † In lectura ſecundũ Iac. bu. habemus ſimile in tabellione, qui ſignũ conſuetũ nõ poteſt mutare in ſpẽ. vnde ſi hodie faceret vnũ ſignũ, ⁊ cras alterũ: puniretur pena falſi, ac ſi mutaſſet nomẽ propriũ: vt not.
d Guili. de cugneo [d]. j. de fide inſtru. l. cõparatio-
5 nes. ⁊ hec de ſecunda glo. ¶ † Venio ad tertiam glo. Et quero quare imperator dicitur ſacratiſſimus. reſpon. qꝛ Imperator vngit̃ ſacra vnctione. ita debet gloſ. ergo apparet ꝙ iſta cõſecratio nõ poteſt fieri niſi a ſummo põtifice, vel eius commiſſario: qꝛ alius hoc ſacramentũ nõ poteſt adminiſtrare, ⁊ iſta eſt veritas. nõ tamẽ intelligas, ꝙ per hoc impator ſit in ſacris ordinibus, ſed eſt in ſacra maieſtate, vt legitur ⁊ notat̃ lxiij. diſ. c. Valẽtinianus. ¶ Expedita tertia glo. venio ad quartã. debet hec ꝙ imperator eſt ꝑpetuus. contra, qꝛ nihil eſt ꝑpetuũ ſub ſole: vt. ff. de ſer. vrb.
6 predi. l. eũ debere. Sol. dicit gl. ꝙ † perpetuũ dicitur dupliciter. vno modo qđ eſt infinite durationis. ⁊ hoc mõ non accipit̃ hec. ſecundo mõ accipit̃ perpetuũ. i. gñale, vel vniuerſale ⁊ ſic ſumit̃ hic, nã Ceſar eſt dñs vniuerſalis: vt pꝫ in diuina ſcriptura, q̃ dicit exijt edictũ a Ceſare aug. vt deſcriberet̃ vniuerſus orbis. ⁊ ſic non obſtat cõtrariũ. ¶ Tu dic ꝙ perpetuũ dicitur pluribus modis, vt not. in. l. j. ff. pro ſoc. Et facit ad cõtractũ emphyteuticũ, quãdo in inſtrumẽto dicit̃, ꝙ cõceſſit in perpetuũ. qđ dic vt legitur ⁊ no. in. l. j. §. qui in perpetuũ. ff. ſi ager vect. vel emphy. pet. ⁊
7 hoc de quarta glo. ¶ † Venio ad quintam. Im-
e perator, Auguſtus [e] nominatur. quero quare ſic nominat̃: reſpõdet gl. qꝛ debet eſſe eius ꝓpoſiti, vt augeat, licet qñq; nõ augeat: vt. j. de naturalibus lib. l. diui. Ia. but. dt ꝙ quatuor ſunt hec cõſiderãda. Primo eſt cõſiderandũ factũ. ⁊ non eſt dubiũ quod de facto quãdoq; Imperator diminuit. Secũdo eſt cõſiderãdum propoſitũ, qđ hꝫ, ⁊ iſtud eſt qñq; ad diminuendũ: qñq; nõ. Tertio eſt cõſiderandũ ꝓpoſitũ, qđ hr̃e debet, ⁊ nõ dꝫ habere ꝓpoſitũ diminuẽdi. ⁊ ita loquitur gl. Quarto eſt cõſiderãdum ius alienatiõis, an de iure teneat, ⁊ iſta queſtio format̃ de donatiõe quam faciũt Imperatores Roma. eccleſie. ⁊ ꝯcludo duos caſus indubitabiles. Primus caſus eſt, qñ imperator cõcedit in feudũ: ⁊ tũc ſine dubio põt, eo qꝛ tunc ius ſuperioritatis remanet ſibi. hoc not. j. de legi. l. ij. ⁊. l. humanũ. Secũdo per modũ ſimplicis cõmiſſionis. ⁊ adhuc nõ eſt dubiũ ꝙ imperator poſſit cõmittere: vt. l. j. j. q pro ſua iuriſ. Tertio per modũ expropriatiõis: vt ſummã poteſta-

a Omnia inſtrumẽta. vide de hoc do. Abb. in. c. j. de fi. inſtru. ⁊ Lud. in rub. ff. de ope. no. nun. ⁊ Raph. fulg. hic. vide que dixi in. c. j. Andr. Barb.
☞ Adde Ange. in aut. de armis. in p̃n. coll. vj. Iſtũ. j. in pe. iiij. lib. Spe. in. ti. de iſtr. edi. §. ij. v. añ oĩa. Panor. in. c. ĩ noĩe. ⁊ ibi doc. extra de teſti. Cardin. in cle. j. §. nos. verſi. xxvij. not. de iureiu. ⁊ Feli. in. c. j. verſ. ſed ꝙ nõ ſit de eſſentia. col. j. de fi. inſtr. ⁊ do. meus. d. Iaſo. may. in add. ad Chriſtof. por. in proe. inſti. ĩ p̃n. ⁊ an in ꝯtractibus iudeorũ a notario chriſtiano fieri poteſt, not. Bar. ⁊ Alex. hic ⁊ in prima conſtit. ff. Iſte in. l. j. j. de nouo co. confir. Ang. in aut. iuſiurãdum qđ p̃ſtat̃. ĩ prin. colla. ij. ⁊ do. Iaco. vbi s. ⁊ vtrũ a notario iudeo. not. Barto. ⁊ Alexã. in prima conſti. ff. ꝙ nomine ſit ſuſpicio, qđ fiat in cõtẽptũ, ⁊ an per ſaracenos inuocatio nois Machometi fieri debeat, not. Card. in cle. j. etrax de Iudeis, ꝙ nõ i terris chriſtianorum publice. priuate vero ſic. ⁊ vtrũ inuocatio omiſſa vitiet ꝯtractum, no. poſt iſtũ Paulus de ca. i. l. Iuriſgentium. §. ii pacifcar. ⁊ ibi Alex. de imo. ff. de pact. idẽ Alex. in. j. cõſtit. ff. in rubri. ff. de ope. no. nun. Celſus.

b Et recte. nam eius omiſſionem inſtrumentũ non vitiare oĩno tenet Alexã. poſt Bart. multis in locis, tamen pleniſſime in rub. ff. de no. oper. nuntiat. ⁊ Fel. in. c. j. de fide inſtru. Quibus pro omnibus adde Ioan. fab. in proemio inſtit. num. iij. fol. ij. Philippus Decius.

c ¶ Nomen. An liceat mutare nomen, vide. d. Ang. in proe. decre. ⁊ ibi. d. Anto. ⁊ domi. Card. Andr. Barba.
☞ Adde iſtũ in. l. j. de her. inſti. q. ij. ⁊ in ru. j. de fi. inſtr. Alex. in. j. ꝯſtit. ff. Iac. rebu. in. l. viris. nu. iiij. ⁊ ibi no. ĩ apo. ad ipſum, in v. p̃nt mutari. C. de p̃ui. ſcho. li. xij. Philip. Fran. in proe. ſexti. nu. v. vbi etiã notaui in addi. ad eum, poſt Nic. ſuperã. in verbo mutatio nominis. ⁊ Feli. in proe. Grego. col. ix. ver. tertia cõcluſio mutatio nominis ꝓprij. Celſus.

d ☞ Notat Guil. de cu. Adde qđ notaui in apoſtil. ad ipſum in allegata l. cõparationes. num. viij. verſic. ſed in ſignis debet eſſe in apoſtillis. in verſi. diuerſa ſigna. textus doct. ⁊ Alexan. in. l. eos. in princi. ff. de fal. Ioan. de imo. in. l. ita ſtipulatus. §. Chryſogonus. ff. de verborũ oblig. ⁊ Philip. Francus in. c. ſignificauit. extra de appel.

e ¶ Imperator Auguſt9. Vtrũ donatio fctã p ꝯſtãtinũ eccl̃ie valuerit, tãgitur p gl. ⁊ Ja. de bel. ĩ aut. quõ opꝫ ep̃os. §. j. p gl. lxiij. diſt. c. ego Lud. p Hoſti. in ſumma de immu. eccl̃ie. §. nũc aũt. v. ſi. qd impator. ⁊ p Bal. ĩ pem. ff. ⁊ hic p Sali. p Bal. ⁊ Ang. i. l. ſi certa. ff. de teſt. mili. p Bal. ⁊ Ange. i. l. filio quẽ pr̃. tt. d lib. ⁊ poſthu. Bal. in p̃ludijs feu. circa mediũ: ⁊ in tit. de pac. ꝯſtã. in v. ſucceſſor. Bal. ⁊ Abb. i. c. ĩtellecto. de iureiur. Bal. ĩ. l. ſacra. ĩ. §. ſciẽdũ. ff. de rer. diui. ⁊ facit gl. in. l. j. ĩ initio. ff. de offi. p̃fec. p̃to. q̃ tenuit, ꝙ nõ vꝫ. qđ voluit ibi Guil. de cu. Iac. but. variauit. ſꝫ ſubtilis doctor Richar. de Sali. ĩ pe. ff. tenuit valere, adducẽdo. xxi. rõnes, ex qb9 dicit ſoluta eẽ ar. ĩ ꝯrũ formata. ⁊ tñ iudicio meo nõ ſtringunt ſue rõnes. vñ eẽnt videda duo. Primũ ſi ipator potuit ita grauiſſime diminuere impiũ: qꝛ captis regnis q̃ tenent̃ p reges, impator parũ

ꝛ nihil hꝫet de impio.ſcðo eſſet videndũ vtrũ ecclia debuerit acceptare.
videreť qð nõ,ꝑ id optimus pſalmiſta dt:Terrã aũt dedit filijs hoim.ꝙ
nõ dedit ecclie. Scðo ꝑ id qð in ſacra cena dñi ſcribiť,dũ dixit:Quẽad-
modũ facio,ita ꝛ vos faciatis.ſꝫ Chriſtꝰ fuit paupꝛ:aues hñt nidos ꝛc.
xxij.q.i.c.vidẽtes.ꝙ ecclia Chriſtũ pauperẽ ſequiť.Itẽ nõ erit apl's ma-
ior dño ſuo. nõ er-
go ecclia dꝫ eſſe in
dominijs tpalibus
opulẽta. Itẽ diffi-
cile eſt regere tpa-
le ꝛ ſpũale.ꝛ in ar. a
faciat illud Linij ð
hãnibale habẽte in
geniũ inter res di-
uerſiſſimas. Item
eſſet videndũ quo-
mõ probať iſta do-
natio. ðr em̃ per.c.
cõſtãtinꝰ.xcvj.diſt.
ex quo eſt palea,ꝛ q
dã dixerũt, qð ver-
ba illiꝰ capit. ſunt
oĩno aliena a ſtilo
vigẽte illis tpibus
de quo diciť facta
iſta donatio,multa
alia poſſẽt dici ni-
hilominus ego te-
neo illð qð tꝫ ſacro
ſancta romana ec-
cleſia.Andr.Bar.
☞ Adde Joannẽ
And. in additio-
nibus ad Specu-
lũ, in titulo de iu-
riſditione oĩm iud.
§. in additionibꝰ,
vidiſti duas opi-
niões, ꝓ ſiculo ha-
beo cõſiliũ Dy.a-
pud eũdẽ Spe.ĩ.ti.
de inſtrõꝝ edit.ꝟ-
ſic.pape ꝛ iperato-
ri.vbi ꝑ iſtũ.ꝛ verſi.
ſi. Inno.in.c.qð in
dubijs.ꝛ.c.ſi.extra de rerũ permu.Card.in cle.roma.verſic.porro.de iu-
reiur.Panor.in.c.ꝑ venerabilẽ.nu.vij.ꝛ ibi poſui in apoſtillis ad eum
in verſiculo,donationis.extra qui filij ſint legiti.ꝛ Bar.ꝛ Alex.in pri-
ma cõſtitu.ff.ꝛ in.l.prohibere.§.plane.ff.quod vi aut clam.ꝛ Ludoui.
Rom.in.l.is qui heres.in prin.ff.de acquirenda hereditate. Celſus.

a ☞ Nullam retineat iuriſditionem. Adde pleniſſime per Felin. Sand.
in.c.quod ſedes.col.ſi.verſi.cogitabã.ꝛ ibi de qua iuriſditione illo caſu
intelligatur,extra de offici.ordin.

b ☞ Gallia. Adde iſtum in.c.j.col.ij.verſi.legitime puniať.in tit.de pac.
iur.fir.melius in.c.j.col.ij.de inueſti.in mari facta. Bart.in.l.ſi duas.§.
grammatici.in lec.Nic.de neapo.col.j.verſi.per principẽ romanũ.ff.de
excu.tu.Panor.in.c.per venerabilẽ.nu.xxxvij.ꝛ ibi poſui in apoſtil.ad
ipſum in verſ. Rex Francie.extra,qui ſi.ſint legi.vbi dicit ꝙ de facto
nõ recognoſcit,ſed de iure tu aũt dic ꝙ nec de iure, vt per iſtũ in.l.j.§.j.
ff.de offi.ꝑfecti preto. Jaco.Rebuf.in rub.C.de ſtu.libe.vrbis Rome.
lib.xij.nu.ij.ꝛ.iij.ꝛ ibi poſui in apoſtil.ad ipſum,in ver.qui ſunt exem-
pti.Card.in cle.j.in fin.princip.de iureiuran.ꝛ Spe.in titu.de actio.§.
iij.vbi dicit eũ in temporalibus non recognoſcere ſuperiorem. Celſus.

c ☞ Ad vitam. Videtur iſte ſentire imperatorem non poſſe deponi.de
quo tu dic vt per Bar.in.l.non ambigitur.poſt Guil.de cug.ff.de legi.
eundem Bartol.in.l.ſi.C.eod.no.iſte in cap.j.col.fin.ſi inter do.ꝛ vaſal-
lis oria.ꝛ quod dixi in apoſtil.ad Panor.poſt eum in.c.j.numero vj.in
ver.populo.extra.de tranſla.epi. Celſus.

d ¶ Sed Jaco.de bel. No.ꝙ comites palatini poſſũt legitimare i terris
ecclie,licet ſint creati ab imperatore,ꝛ maxime ſi illa ſit ad poſtulationẽ
patris.ꝛ ita feci fieri iſtis diebꝰ in legitimatione cuiuſdã inceſtuoſi in ci
uitate Bonoñ.vide do.Ant.in.c.ꝑ venerabilẽ.q filij ſint legi.do. Pet.
conſil.cccx.dños de Rot.deci.cccxix.vide cõſi.Bal.qui dicit ꝙ Bar.
fuit ſibi cõtrarius in ꝯſilijs.vide.d.Pet.in ꝯſil.cccxij.Paul.de ca.ꝯſi.
cccxx.vide ꝯſilia Jo.de imo.in cõſi.clxiij.vbi ponit ꝯſiliũ Pet.de an-
cha.qñ legitimatio ſit in terris eccleſie,vbi tenet ꝙ nõ põt. Idẽ cõſuluit
Jaco.de iſolanis,ibi in cõſilio ſequẽti allegat Bald.in.l.eam quam.C.
de fideicõ.in ver.non nonam queſtionẽ.Idem in conſil.ſeq.quia conſu-
luit Jo.de imo.vbi dicũt hãc eſſe cõmunem opinionẽ. Andr. Barba.
☞ Adde iſtũ dicentẽ cõem opi.eſſe ꝯ Jac.in.l.eam quã.col.vl.ver.ſo-

tem,quã habet in aliqua ciuitate,vel ꝓuincia ir-
reuocabiliter trãſferat in eccleſiã. Nõ iſta qſtio
eſt,de qua ſemꝑ fuit litigatũ:vtrũ Jmꝑator poſ-
ſit ſic donare, ꝙ in illo territorio nullã retineat
iuriſ.[a] ꝛ ꝙ ſucceſſor non poſſit reuocare. Et hec
eſt ſubdiſtinguẽdũ. Aut donatio ſit per nomina
quo te, vt qꝛ Jmperator dicit:dono dimidiã vel
quartã partẽ Jmperij.ꝛ non valet:qꝛ imperiũ eſt
indiuiſibile:ſicut põtificatus.ꝛ eſſet quaſi mon-
ſtrũ ſi mundus haberet duo capita in temporali
iuriſditiõe. Aut donatio ſit per noĩa rerum, vel
ciuitatũ,ꝛ valet:qꝛ ꝑ hoc imperiũ ſe nõ diuidit,
ſicut ſi ille ciuitates caſmate deperirẽt.ꝛ ideo nõ
valet talis donatio de iure: ꝛ in perpetuũ dic ꝙ
aut iſta donatio ſit eccleſie ſingulari:puta ecclie
ſancti Laurẽtij:ꝛ certũ eſt ꝙ nõ põt reuocari,niſi
Jmperiũ enormiter ledať:vt not. Spec.in tit.de
inſtru.editio.§.nunc aũt.verſi.ſi.nã Rex ꝛ Jm-
perator non poſſunt diminuere iura imperij,vel
regni.facit extra de iureiuran.c.intellecto. Aut
donatio ſit eccleſie vniuerſali,id eſt eccleſie Ro-
mane:ꝛ tunc habemus gloſſas contrarias.nam
gloſſ.que eſt in.l.j.§.cũ vrbẽ.ff.de offi.prefe.vrb.
dicit ꝙ donatio valet.Sed alia gloſſ.in aut.qũo
oportet epiſco.in princi.dicit ꝙ nõ valet dona-
tio de iure. ¶ Modo videamus aliquas ratio-
nes pro ꝛ cõtra.ꝙ donatio valeat, probať per.l.
cũ multa.ĩ.de bo.que libe.ꝛ de pet.bo.ſubla.l.j.ꝛ
in auť.de non alie.§.ſancimus. Secũdo probať,
quia imperiũ eſt tranſlatũ in principẽ,vt.l.fin.ff.
de cõſtit.prin.ergo tanꝙ dominus põt donare.ꝛ
fortificatur:qꝛ Jmperator ſuccedit loco populi:
vt.l. Barbarius.ff.de offici.preto.ſed populus
antequã tranſtuliſſet imperiũ, potuiſſet trãſfer-
re in eccleſiã,ſicut in Jmperatorẽ:vt.l.ij.in prin.
§.exactis.ff.de ori.iuris.ergo Jmperator idẽ po
teſt. Tertio probatur,nã ꝛ minor quãdoqꝫ do-
nat:vt.l.cum plures.§.cum tutor.de admin.tut.
ergo multo fortius Jmperator exigentibus meritis donatarij:ſicuti
beati Silueſtri cuius meritis non ſolum Conſtantinus fuit liberatus
a lepra corporis:ſed totus etiã orbis a lepra infidelitatis. Quarto pro-
batur, ꝙ ſicut patrimonialia poteſt donare:ita ꝛ fiſcalia,vt.ĩ.de qua-
dri.preſcrip.l.bene a zenone.hãc opin.tenet Spec.in tit.de feu.in vlti.
colum.ꝛ ponit ibi formam iuramẽti fidelitatis iſtarum ciuitatũ dona-
tarum.ꝛ facit ibi mentionẽ de ciuitate Bonoñ. Jſtam eandẽ opin.tenet
gloſ.ordi.que dicit ꝙ per iſtam donationẽ res ſue nature redditur:non
tamen imperium minuit.hoc eſt dicere ꝙ iſta potius fuit recognitio,
ſiue reſignatio in manus ſuperioris,ꝙ donatio.lxiij.diſtin.c.ego Lu-
douicus. Unde ſucceſſor debet cõfirmare,non autẽ infirmare.ea.diſt.c.
Adrianus.el.j. Nec eſt mirũ ſi alique prouincie vel ciuitates non ſunt
b ſub Jmperio.nam Gallia[b] ꝛ Hiſpania non ſunt ſub Jmperatore,vt
8 legitur ꝛ not.lxiij.diſt.c.Adrianus.el.ij. ¶ † Jn contrarium,ꝙ dona-
tio non valuerit,ſic probatur. Eadẽ ratione,qua valeret donatio vnius
prouincie:valeret ſigillatim omnium prouinciarũ: ꝛ ſic imperium poſ-
ſet annullari.quod eſt falſum,qꝛ nõ poteſt non eſſe:vt in auť.quomodo
oporteat epiſco.§.ſi.ꝛ hac ſola ratione eſt contenta glo.qꝛ vſum eſt glo-
ſatori,ꝙ iſta ratio demonſtrat. Secundo probatur:quia licet officialis
poſſit quãdoqꝫ donare res ſingulares:tamẽ officium proprium nõ po-
teſt a ſe abdicare:vnde tutor bene alienat rem:ſed officiũ nõ poteſt alie-
nare,quin remaneat ſibi infixum,ſaltem in habitu.l.ij.de diui.tute.ꝛ.l.
inter tutores.ff.de admi.tut. Tertio probatur:qꝛ officiũ Jmperatoris
c eſt ad vitam:[c] Unde licet de rebus poſſit diſponere quo ad perpetuam
diſpoſitionẽ:tamen quo ad iuriſditionem officij nõ poteſt diſponere in
tempus ſucceſſoris:vt.ff.de iuriſdic.om.iudi.l.eum qui.ꝛ arg.de leg.ij.
l.peto.§.predium.ff.loca.l.ſi quis domum.ff.de pignor.l.lex vectigali.
Quarto probatur:qꝛ Jmperator habet iuriſditionẽ a lege regia.cuius
forma eſt,vt per vnum regatur:non vt in plures imperium diuidatur:
vt.l.ij.§.nouiſſime.ff.de ori.iur.ergo Jmperator donando non poteſt
diuidere Jmperium. Quinto ꝛ vltimo probatur:nam hoc videtur eſſe
contra publicam vtilitatẽ.nam vt dicit Ariſto.xij.metaphiſice.in fin.
Entia nolunt male diſponi:nec eſt bona pluralitas principatuũ:vnus
ergo princeps. Et confirmatur:qꝛ ſi Jmperator debet habere propoſi-
tum augendi,ꝛ facit contrariũ:tunc facit quod non debet facere:ꝛ ideo
non preiudicat ſucceſſori: quia eſt officialis, ꝛ non dominus.ad hoc.ff.
de teſta.tuto.l.iure noſtro.ꝛ.ff.de rebus.eo.l.quãuis.ꝛ hanc opin.tene-
bat hic Jacob.but.in lect.dicens ꝙ non tenet alienatio, nec quo ad ſe,
nec quo ad ſucceſſorem:licet de ſucceſſoribus ſit minus dubium ſecun-
dum ipſum. Poſtea mutauit opinionẽ, ꝛ bene:qꝛ cũ papa ſit ſuperior:
ex hoc acquiſitum eſt ius ſuperiori, vnde inferior non poteſt reuocare.
hoc probatur per rationem naturalem,que precipue debet attendi,vbi
contentione eſt de poteſtate inter pretendentes ſupremam poteſtatem:
nõ enim cadit inter eos alius arbiter, niſi ipſa ratio naturalis, que (vt
teſtatur Seneca epiſtola.lxvij. ad Lucillum) arbiter eſt bonorum at-
que malorum. Conſtat enim ꝙ ſecundum naturalem rationẽ, ꝛ ſecun-
dum ius gentium prouincie eligunt ſibi regem: vt.ff.de iuſti.ꝛ iur.l.ex
hoc iure.ꝛ ideo quod eſt a principio approbatum,iſtud cenſetur de iure
gentium.ſed per prouincias ꝛ per ciuitates iſtud fuit ſemper approba-
tum,ꝛ preſtitum iuramentum fidelitas ipſi Pape:ergo tales prouin-
cie ꝛ ciuitates ſubſunt domino Pape de iure gentiũ,ſecundũ natura-
lem rationẽ.ꝛ iſtam partẽ teneo,ꝛ confirmo:qꝛ poſito ꝙ donatio nõ te-
nuiſſet:eccleſia tamẽ preſcripſiſſet.non obſt.l.comparationes.qꝛ ſubdi-
tus non preſcribit,vt ibi:ſed eccleſia eſt par Jmperio.facit quod not.de
9 poſtu.l.omne.ꝛ iſta ſola ratio non concludit. ¶ † Juxta hoc quero de
tali queſtione. Jmperator conceſſit priuilegium cuidam,vt poſſit legi-
timare ſpurios:iſte legitimauit in terris eccleſie, queritur vtrum legi-
timatio valeat. Dicit Jacob.But.ꝙ ſi dominus illarum terrarum ex-
emit eos totaliter a iuriſditione imperatoris, ꝙ non tenet legitimatio,
ſi autem non exemit totaliter:tenet ꝙ legitimatio valeat.quia ergo
(vt dixi) totaliter exemit:ergo ſequitur ꝙ legitimatio non valeat. Et
ad hoc induco duas glo.ordina.vna eſt.x.diſtin.cap.lege.alia eſt.cj.diſt.
cap.peruenit.ad hoc facit quod dixi in.l.cunctos populos.ĩ.de ſumma
trinita.in queſtione de ſtatuto diſponente, ꝙ ſpurius poſſit inſtitui.ſi-
cut enim Papa non legitimat in terris Jmperij:ita nec econtra:vt
d extra,qui ſi.ſint legi.cap.per venerabilem. Sed Jacob.de bel.[d] diſpu-
tando tenuit cõtrarium,ꝙ iſti comites facti ab imperatore poſſint le-
gitimare ad ſucceſſionem in terris eccleſie,ſicut ibi creant tabelliones,ꝛ
faciunt alia que ſunt voluntarie iuriſditionis:nam in voluntaria iu-
riſditione ordinarij non cõſideratur territorium:vt.l.ij.de officio pro-
conſul.ꝛ leg.ad hoc facit quod not.in.l.prima de tuto.ꝛ cur.da.ab his.
Jta tenet ipſe diſputando in auť.quibus mod.na.effi.ſui.colla.vij.vbi
eſt ſua diſputatio ſituata. Sed in hoc poteſt diſtingui. Aut iſta legi-
timatio ſit ad poſtulationem patris:ꝛ tunc valet:quia neminem ledit.
ꝛ eſt voluntarie iuriſditionis, ꝛ redditur inter principales perſonas
conſentientes,argumento.l.j.ĩ.de emanci.lib. Et ſi dicas, preiudicatur
venientibus ab inteſtato.hoc nego: quia non habebant aliquod ius
tempore legitimationis: nam cum pater poſſit bona ſua proijcere in
mari,vt nota.in.l.prima de inoffic.dona.ꝛ de condi.ꝛ demonſtratio.l.
Meuius,multomagis poteſt per actum ciuilem ꝛ permiſſum.aut iſta
legit

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

a legitimatio[a] ſit poſt mortē p̄ris: ⁊ tūc ſi poſt aditā hereditatē ab agna-
tis: tūc ſine dubio nō pōt fieri, vt dicā. ī. de pci. imper. offerē. l. reſcripta.
Aut nō erat adita, ſʒ erat in potētia adeūdi: ⁊ tūc dico idē, ꝙ non valet
legitimatio in p̄iudiciū eaꝝ, qbꝰ erat q̄ſitū ius adeūdi. Qđ ſic ꝓbo. Ta-
lis legitimatio dʒ fieri illis citatis, vt. l. fi. de nata. reſti. ꝑ Ja. de are. ſed
iſti nō ſunt ſubditi: ergo nō poſſunt citari. Itē quicqd ſit a iudice incō-
petēti, dꝛ grauare illū ꝯ quē ſit: vt. ī. de decur. l. militaribꝰ. lib. xij. Et hec
diſtinctio videt̄ mihi vera, ⁊ ſic ſaluant̄ opi. ꝯrie. Et ſi volumꝰ tenere qđ
eccl'ia vtat̄ p̄ſcriptiōe magis q̄ ꝑuilegio: tūc penes principē remāſit di-
recta iuriſditio, ſʒ vtilis iuriſditio eſt eccl'ie. Hoc p̄ſuppoſito tʒ Jac. de
bel. qđ ⁊ ſi ſit qđ de vniuerſali iuriſditione: ꝑfert̄ tū in eo qđ nō pertinet
ad diſceptationē ꝯdictoriā. Sed iter volētes videt̄ ꝙ poſſit directa iu-
riſditio exerceri: q̄ꝛ explicat̄ ſine ꝯdictiōe, nec pertinet ad diſceptationē
foꝛi. arg. ff. de noua. l. iij. ¶ Vlteriꝰ ꝓcedēdo ad quartā glo. dꝛ hic repe-
tite p̄lectiōis. Quare dꝛ hoc? R̄n. ſecūdū glo. q̄ꝛ codex fuit bis cōpilatꝰ,
10 ⁊ correctus, ⁊ relectus. ¶ † Ubi notādū eſt, ꝙ relectio ſignū eſt magne
deliberatiōis, vt. ī. de legi. l. humanū. ⁊ iō dicūt notarij ī teſte, cui relecto
dicto ſuo, ꝯfirmauit illud. ⁊ in eo q cōfitet̄ maleficiū, dicūt qdā, cui rele-
cta ſua ꝯfeſſiōe, ꝯfirmauit illā, vt videat̄ in ea p̄ſeuerare, arg. ī. qui teſta.
fa. poſ. l. hac ꝯſultiſſima. §. at cū humana. Sed tu ī hoc dic qđ p̄ſeuerā-
b tia expreſſa req̄rit ꝙ pluries ꝯfiteat̄ diuerſis tēpoꝛibus. ſed qn̄ plures[b]
eodē tpe cōfitet̄ iſta eſt vna cōfeſſio tm̄, ⁊ ꝓp̄ie nō eſt p̄ſeuerātia. de hoc
habes glo. notabilē in ſimili. ff. de pigno act. l. iiij. in glo. fi. q̄ oīno vide.
¶ Ultimo habes hic verbū, p̄relectionis. dicit glo. ꝙ ſyllaba p̄e, nihil
operat̄. ⁊ ſic ſyllaba qn̄qʒ addit̄, qn̄qʒ detrahit̄, ⁊ neutro caſu ſcriptura,
vel diſpoſitio vitiatur. vt hic, ⁊. ff. de ma. teſta. l. qui habebat. Et no. iſtā
glo. q̄ ponit figurā. ſ. ꝙ figura ſit hic, dū dicit, p̄relectionis. Eadē figura
colligit̄. ff. de dote p̄relega. in rubꝛica, quā gloſ. allegat, hoc eñ eſt vtile ⁊
allegabile, ⁊c. No. quare nō tenuerūt donatiōes per imperatoꝛē Cōſtan-
tinū. Tu gebelline, q tenes ꝙ donatio ñ teneat, aduertas ad me: q̄ꝛ da-
bo tibi duas rōnes incōuincibiles, quas nunq̄ audiſti. Pꝛima rō eſt, ꝙ
illud qđ nō pōt p̄ſcribi, nō pōt alienari. l. alienationis verbū. ff. de ver.
ſigni. ſed illud qđ hʒ Imperatoꝛ in terris Imperij, nō pōt p̄ſcribi ꝑ pa-
pā, vel aliū quēquā. l. cōperit. ī. de p̄ſcrip. xxx. anno. ergo nō potuit Im-
peratoꝛ Cōſtantinꝰ alienādo trāſferre, ſeu ꝯcedere pape Syluestro ter-
ras Imperij. Secūda rō eſt. Illud qđ alicui cōcedit̄ in p̄uilegiū vigoꝛe
alicuius p̄eeminētie, ſi nō eſt trāſibile ad heredes, non pōt in aliū trāſ-
ferri ſeu alienari. vt. l. ex pluribus. ⁊ ibi per Dyn. ⁊ doc. ff. de admi. tut.
ſed imperiū qđ fuit per populū Romanū tranſlatū in p̄incipē per p̄ui-
uilegiū ⁊ p̄eeminentiā, nō trāſit ad heredes, ſed defertur per electionē
baronū. ergo non potuit alienari ⁊ transferri in papā Syluestrū. Bal.

De nouo Codice faciendo. Rubrica.

1 ☞ Imperatoꝛ ſe cōmendat, an autem hoc ei licitum fuerit, ⁊ num. 3.
2 Uerbum p̄ſentis tempoꝛis, an poſſit coniungi verbo p̄teriti tēpoꝛis,
4 Hoc, dictio, quam demonſtrationem faciat.

¶ Lex vnica.

HEc q̄ neceſſario. Diuidit̄ hec ꝯſtitutio in quatuoꝛ partes. In pꝛima
ponit intentionē finalē cū aliqua cōmendatione operis. In
ſc̄da enumerat ſapiētes ad hoc electos cū dignitatū exp̄ſſio-
ne. In tertia recitat cōmiſſionē ſibi factā cū certa limitatione ſeu deter-
minatiōe. In quarta ⁊ vltima loquit̄ ſenatoꝛibꝰ cū alterius codicis in-
hibita recitatiōe. Sc̄da ibi, ideoqʒ. Tertia ibi, qbꝰ. Quarta ibi, hoc igit̄.
Itē pꝛima pars ſubdiuiditur in duas partes: q̄ꝛ pꝛimo ponit intētionē
ſuā in gn̄ali. ſc̄do ponit tres eiꝰ modos ⁊ effectus. Sc̄da ibi, ꝓlixitatē.
Caſus in terminis nō pōt cōmode poni, ſed figura q̄ōnē talē. Senato-
res q̄ſierūt ab Imperatoꝛe ſic. dn̄e, ſcimus qđ officiū veſtrū dʒ eſſe circa
duo. ſ. circa arma, ⁊ leges. circa arma ſcimus vos bene egiſſe ſed q̄rimus
qualiter feceritis circa leges. r̄ndet Impatoꝛ, qđ ea que neceſſario coꝛri-
gēda eē multis retro p̄incipibꝰ viſa ſunt, interea tn̄ nullus eoꝛū ad effe-
ctū ducere eſt auſus, nos in p̄ſenti p̄oponimꝰ donare cōi vtilitati, lites
amputādo, ſupflitatē cōſtitutionū reſecādo, ⁊ vnū codicē ſub nr̄o felici
noīe cōponendo, in quē colligat̄ oīs ſubſtātia veterū codicū, ⁊ nouella-
rū ꝯſtitutionū. h. d. vſqʒ ad verſiculū. Ideoqʒ. Sed inſtat q̄rēs, dn̄e quot
ſapiētes elegiſtis ad hoc opꝰ faciendū: r̄ndet Imperatoꝛ. tria cōſiderās,
ſcʒ operis pōderoſitatē, operis ſubſtātialitatē, ⁊ operis vtilitatē, ꝙ ipſe
elegit. x. viros, quos noīat ⁊ cognominat ad hoc ſufficientes, ⁊ fama ⁊
1 dignitate p̄clarós ⁊ ſublimes. h. d. vſqʒ ad. §. quibus. ¶ † Not. pꝛimo ꝙ
Juſtinianꝰ ſe cōmendat. ¶ Sc̄do no. ꝙ alijs detrahit. ¶ Tertio no. ꝙ
oīs bona audacia eſt a deo. ¶ Quarto no. ꝙ intētio p̄incipis, in gene-
rali eſt bonū publicū, nō bonū p̄iuatū, vel ꝓp̄iū. ¶ Not. quinto ꝙ tria
ſunt que p̄cipua ſunt, q̄ ꝑtinent ad publicā vtilitatē: ſcilicet p̄lixitatē li-
tiū amputare, multitudinē cōſtitutionū inutilē reſecare. Tertio leges
2 in vnū cōponere, ⁊ cōgrue ſituare. ¶ † Nūc ad oppoſitiones veniamus,
dicit̄ hic, in p̄ſenti cenſuimꝰ: ⁊ ſic verbū p̄ſentis tpis iungit̄ verbo p̄teriti
tpis. qđ videt̄ impoſſibile, q̄ꝛ verbū p̄teriti tēpoꝛis videt̄ eſſe abſtractū
⁊ remotū a tpe p̄ſenti: vt. ff. de verb. ſi. l. verbū opoꝛtebit. Timoꝛe huius
cōtrarij dicit gl. ꝙ illud in p̄ñti, nō cōſtruit̄ cū verbo, cenſuimus, ſed cum
verbo donare alias litera implicaret p̄teritū in p̄ſenti ⁊ p̄ſens in
p̄terito, qđ eſt impoſſibile. ¶ Ex iſta glo. not. ꝙ vbi vnū verbū poteſt
determinare plura determinabilia, ad id tm̄ de-
terminādū trahitur qđ determinare poteſt ſalua
ratiōe recti ſermonis. ff. de au. ⁊ arg. leg. l. Plau-
tius. ita etiā ꝙ loquētis ſententiā nō impugnet: vt
hic, ⁊. ff. de leg. j. l. ab oībus. in p̄in. ſc̄dʒ Ol. Uel
aliter pōt dici, ꝙ aut loqmur in actu ꝑmanente:
tūc p̄teritū nō cōtradicit p̄ſenti. ff. de iu. cod.
l. plautiana. ⁊ de iureiu. l. eū q. §. in popularibus.
a in gl. Aut loqmur in actu trāſeūte: tūc nō cōpa-
titur ſe p̄ſens ⁊ p̄teritū, ſcʒ ꝙ vnū verbū p̄dicet̄ de
quolibet. Modo ad ꝓpoſitū, intētio p̄incipis
erat actꝰ ꝑmanēs: ⁊ ideo p̄ſens cū p̄terito iūgitur,
ſʒ in cōtrarijs intelligit̄ de actu trāſeūte, ⁊ ſic nō
3 obſt. ¶ † Sc̄do opp. ⁊ videt̄ ꝙ nō liceat p̄incipi
c ſe cōmēdare. [c] vj. q. j. c. imitare. Sol. imo, ſʒ ex cau
ſa, vt no. ff. de offi. ꝓcōſul. l. obſeruare. §. anteq̄.
d Tertio opp. ꝙ nō liceat alijs ðtrahere[d]. de peni.
diſt. j. homicidioꝝ. Sol. aut detrahit̄ vite, moꝛi-
bus, vel fame, aut nō. pꝛimo caſu in iudicio licet:
ſi cauſa hoc deſiderat: vt. ff. de iniu. l. eū qui nocē-
tem. in p̄in. ⁊ in aut. de nō alie. §. pen. ſecꝰ ſi cauſa
hoc nō deſiderat: vt. ī. de poſtulan. l. quiſquis. ſed
extra iudiciū nō lʒ: vt in cōtrario. ⁊. ij. q. j. ſi pec-
cauerit. Sc̄do vero caſu, qn̄ nō detrahit̄ ad infa-
miā, ſʒ veritas de aliquo dicit̄, iſtud eſt ſimplici-
4 ter licitū, vt hic ſc̄dm Jaco. de bel. ¶ † Quero de
e iſta dictiōe, hoc, [e] quā demōſtrationē faciat. r̄n-
deo, qn̄ īſerit̄ rei viſibili actu manēti, facit demō-
ſtrationē ad oculū, ſiue ſenſum. l. Meuiꝰ. §. duo-
bus. ð leg. ij. ſʒ qn̄ inſeritur rei nō permanēti, vel
nō viſibili, vel rei future, facit demōſtrationē ſo-
lū ad intellectū: vt hic ſc̄dm lect. q̄ exponit hoc. ſ.
5 in futurū coꝛrigendū. ¶ † Deinde videtur hic ꝙ
Imperatoꝛ vtat̄ ꝟbo opoꝛtet. cōtra, q̄ꝛ ſibi nihil
eſt neceſſariū. nā Impatoꝛ libere agit ad ſimili-

let eſſe queſtio. ī de fideicō. Car. in. c. per venerabilē. §. qđ autē. col. lxxvij
gl. ij. recitat quatuoꝛ opi. ⁊ ibi poſui in apoſtillis ad Panoꝛ. poſt eū nu.
xxvj. in ver. in terris ſibi ſubiectis. extra q fil. ſint leg. not. iſte cōſ. xxxvij.
inci. pūctus queſtiōis talis eſt, ⁊c. Fran. de curte cōſ. lxxiij. inci. ſup me-
moꝛata facti narratiōe. col. xxiij. verſ. quarta differētia. Pet. de Anch.
conſil. cccxx. incipi.
pꝛimū dubium nō
eſt nouum. ⁊ Alex.
conſil. lxvij. incip.
cōſideratis his que
in themate narrā-
tur. col. fin. verſicu.
inſuper aliter. vol.
pꝛimo. Celſus.
¶ Aut iſta legiti-
matio. No. ꝙ ſi he-
reditas nōdum eſt
adita, ſi valet legi-
timatio ſpurij non
vocatis venienti-
bus ab inteſtato.
vide Dy. cōſulen-
tem. ⁊ Bartol. in. l.
gallꝰ. §. ⁊ qd ſi tm̄.
ff. de lib. ⁊ poſth. ⁊
do. Pet. in. c. quā-
uis. de reſcri. in. vj.
do. Anto. in. c. per
venerabilē. qui ſi.
ſint legi. Bal. in. l.
naʒ ita diuus. ff. de
adop. ſʒ vide Bal.
in. l. ij. ī. de iur. ⁊ fa.
ign. vbi tenet con-
trariū: q̄ꝛ ius adeū-
di non eſt in bonis
noſtris: vt eſt caſus
ſingularis in. l. p̄e-
tia rerū. ff. ad le. fal.
Raph. Ful. ibi ſe-
quitur opin. Bal.
hic. vide Angel. in
q. nobilis qdaʒ gn̄e. plene notaui ad Bal. in. d. §. ⁊ quid ſi tm̄. ⁊ vide do.
Pe. ī ꝯſ. cxlvj. ⁊ Bal. ī. l. C. de ſerui. ⁊ aq̄. ⁊ de iſtis legitimatis vid Bal.
in. l. j. C. de iure annu. aur. ⁊ ī. l. cōiun. C. de na. lib. ⁊. d. Pe. in. c. j. de ſuc.
abinteſt. ⁊ de veniētibꝰ abinteſtato. vide. d. Flo. poſt Inn. in. c. cū p̄idē.
§. pen. de renū. ⁊ adde ꝙ quādo ſit diſpēſatio, aut cōceditur p̄uilegiū,
ꝙ nō req̄rit̄ citatio ſc̄dʒ. d. Ant. ī. c. veniēs. de fi. p̄ſby. q̄ꝛ nō poſſet fieri
diſpēſatio. Itē cōcedi p̄uilgiū pro illegitimo. ⁊ an legitimatus poſſet
reuocare alienata, vt poſthumꝰ, vide Bal. in. l. fi. ī. fi. C. ſi ī frau. pat. vide
Jo. cal. in. iij. ⁊. v. cōſ. vbi cōſuluit, ꝙ nō req̄ratur citatio agnatoꝛū. vide
q̄ remiſi ad Bar. ī. d. §. ⁊ qd ſi tm̄. vid. d. Abb. poſt alios ī. d. c. ꝑ venera-
bilē. Jo. an. ī ti. de ſuc. abinteſt. ad fi. ⁊ vid Bal. ī. c. j. vt lit. pen. vbi dicit,
ꝙ lite pēdēte īter legitimū ⁊ illegitimū, nō pōt legitimari. Ideo cautela
eſt ꝙ moueatur qđ īter eos. vide ibi cōſiliū Bar. inc. Uiſo inſtr̄o dona-
tionis, qđ eſt. ccxcvij. de legitimatiōe facta a papa in terris imperij, ⁊ fa-
cta a p̄incipe in terris eccleſie, ⁊ quis dicat̄ natus de legitimo matrimo
nio, non ſufficit ꝙ ſit legitimatus, vt ibi per eundem Paul. de Caſt. in
conſ. ccxxxiiij. Ang. in conſ. lxxxiiij. vbi dicūt, ꝙ non requiritur citatio.
b ¶ Sʒ qn̄ pluries. No. qn̄ qs dꝛ p̄ſeuerare ī ꝯfeſſiōe. qđ voluit. d. Ant.
in. c. fi. de cōſue. alle. gl. d. l. ſi cōuenerit. vide Bar. ī cōſ. cxij. inci. in q̄ōne
vertēte inter dn̄am. vbi dicit, ꝙ ſi qs dicit pluries vno momēto iniuriā
alicui, ꝙ punitur vnica pena iniuriarū. alle. gl. in. l. ſi cōuenerit. ⁊ text. ī. l.
vnū. ff. de teſta. ⁊ quidā allegāt tex. vide ibi ⁊ Lu. ro. in cōſ. ccj. vbi alleg.
gl. ð. l. ſi cōuenerit. vide gl. in. c. cū cā. de re iud. q̄ dicit ꝙ bis fuit ſentētia-
tū. ⁊ ideo dꝛ bis ī cōtradictoꝛio iudicio. Bal. ibi dicit, ꝙ ex quo idē, per
idē eſt vnica ſn̄iā ar. l. qui bis. ff. de ꝟb. obl. vbi vide oīno. ⁊. c. bone. ð ap.
in ver. pluries appellauit. vbi Goffr. dicit ꝙ fuit vnica appellatio plu-
ries omiſſa. facit quod habetur in cle. q̄uis. ð appel. ⁊ quod habetur in
c. ſi ab eo. de appel. vide gl. in. c. ſua nobis. de app. vbi ſi quis pluries ap-
pellauit in eodem inſtanti, dicitur vnica appellatio. And. Barba.
c ¶ Cōmēdare. No. ꝙ ex cā licitū ē ſe cōmēdare, iuxta illđ: ſuʒ pius Ene-
as. ⁊ in rub. j. diſt. ī decre. vbi licet appoꝛere ſuū nomē in lib. An. Bar.
☞ Adde Spec. ī ti. de aduo. ij. nūc de exoꝛdijs. ꝟ. vel ſic, vt ait Seneca.
in tit. de diſpu. ⁊ alle. §. ſatis clare. circa p̄in. ⁊ qualiter ſe debeat vel aliū
quis cōmendare, ponit idem Spec. in alle. tit. de aduo. §. iam nunc. verſ.
commendat ergo. ⁊. §. hic dicendum. verſic. commendat autem. Celſus.
d ¶ Detrahere. No. ꝙ licet detrahere alteri in iudicio ex cauſa. Salic. in
l. ſi non conuitij. C. de iniurijs. And. Barba.
e ¶ Hoc. No. de iſta dictiōe, hoc, an faciat demōſtrationē quoad oculū,